Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professiona Learning of School Leaders and Teachers

Creatchuraclam na Bunscoile

Lá 1: An Mórphictiúr

Éascaitheoir:

CC BY NC

Tinreamh

Cód MF Tinrimh

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Dearbhú Cáilíochta

Oide

Ionchais

Forléargas ar EFG

Oide

Seisiún 1

- Athfhorbairt Curaclaim
- An Tábhacht a bhaineann le Comhthéacs Scoile

Sos: 11.00 - 11.15

Seisiún 2

- Fís an Churaclaim Athfhorbartha
- Prionsabail na Foghlama, an Teagaisc agus an Mheasúnaithe

Lón: 1.00 - 2.00

Seisiún 3

- Tuiscint Chomhroinnte a Fhorbairt
- Príomhfhoghlaim agus na Chéad Chéimeanna Eile

Príomhtheachtaireachtaí

Leagtar amach i gCreatchuraclam na Bunscoile fís don fhoghlaim, don teagasc agus don mheasúnú ardchaighdeáin do gach páiste.

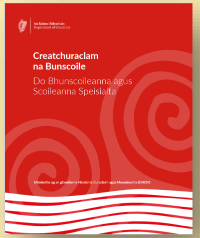

Feidhmíonn 8 bprionsabal na foghlama, an teagaisc agus an mheasúnaithe mar chompás chun cinnteoireacht ghairmiúil a stiúradh inár gcomhthéacs.

Beidh ról ríthábhachtach ag an gcumas gníomhúcháin gairmiúil a chur ar siúl chun cuidiú le gach páiste a bheith rathúil agus bláthú.

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Físeán Idirghníomhaireachta

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Plé i nDiaidh an Fhíseáin

Cad é is mó a chuaigh i bhfeidhm ort san fhíseán agus cén fáth?

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

An tAistear go dtí Seo

2019

2023

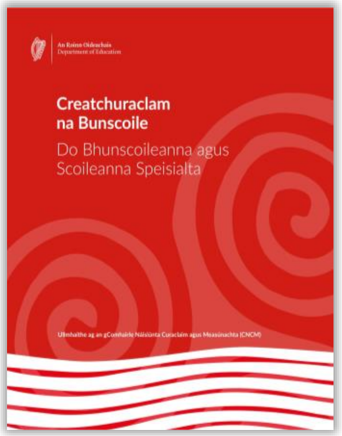

2023

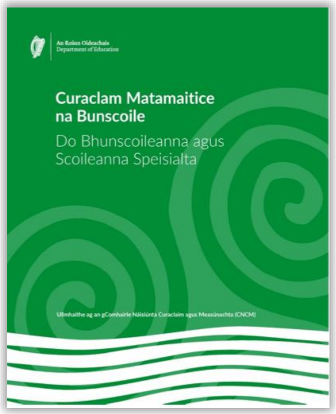

2024

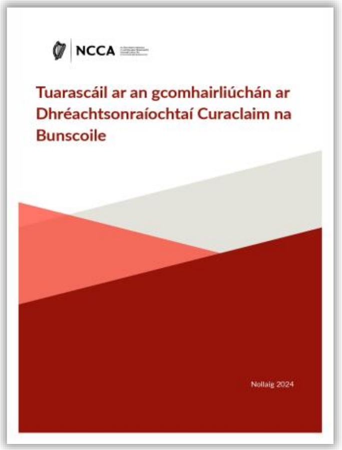

2024

Cleachtais Oideolaíochta

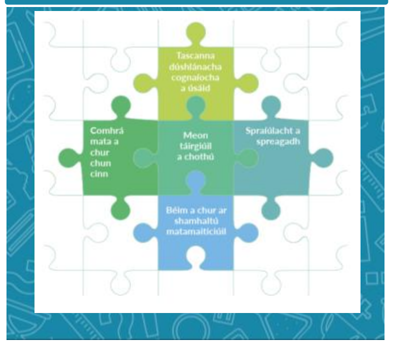

2025

2025

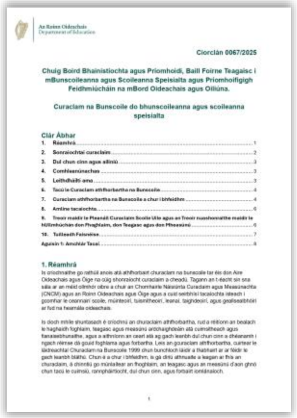

2025/26

Tacaíocht Foghlama Gairmiúla sa Scoilbhliain Seo

Oide

2 EFG Scoile Uile do lá iomlán chun tacú le tabhairt isteach CCB

EFG ar líne do cheannairí scoile ar chur i bhfeidhm an churaclaim athfhorbartha

Leanfar de thacaíocht ionscoile do CMB

An tAistear Amach Romhainn

Oide

2026/27

TÁ TÚ ANSEO

2026

Lá 1 & 2

2026/27

An Roinn Oideachais agus Óige
Department of Education and Youth

Forléargas agus Torthaí an tSeisiúin

Oide

Athfhorbairt Curaclaim a Fhiosrú

Cur i bhFeidhm Curaclaim a Thuiscint

An Tábhacht a Bhaineann le Comhthéacs Scoile a Imscrúdú

Athfhorbairt Curaclaim

Oide

‘Léiríonn curaclam tosaíochtaí oideachais a mheasann an tsochaí, ag pointe ama, a bheith tábhachtach dá saoránaigh óga.’

(ROÓ, 2023, lch.3)

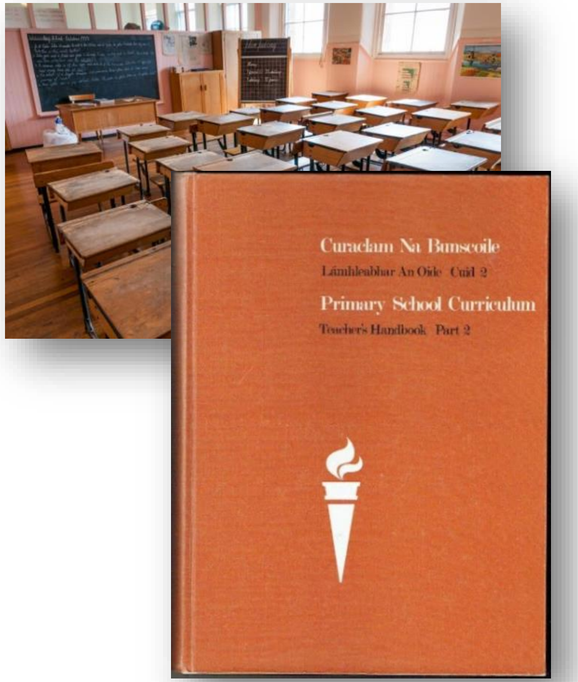

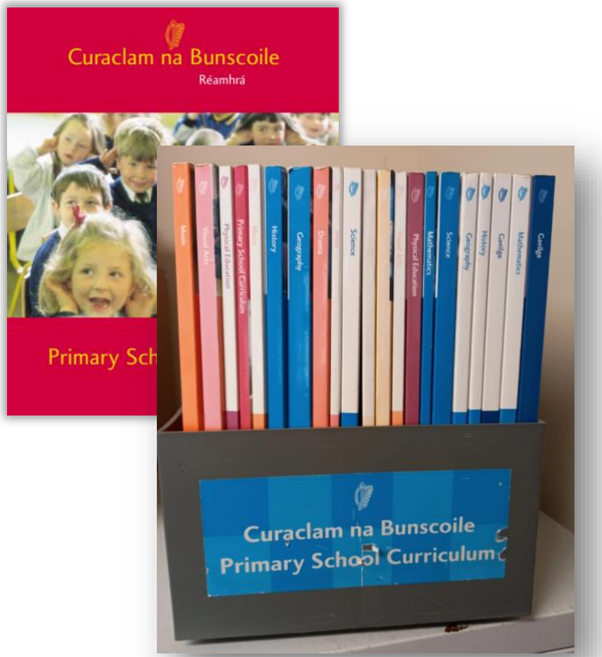

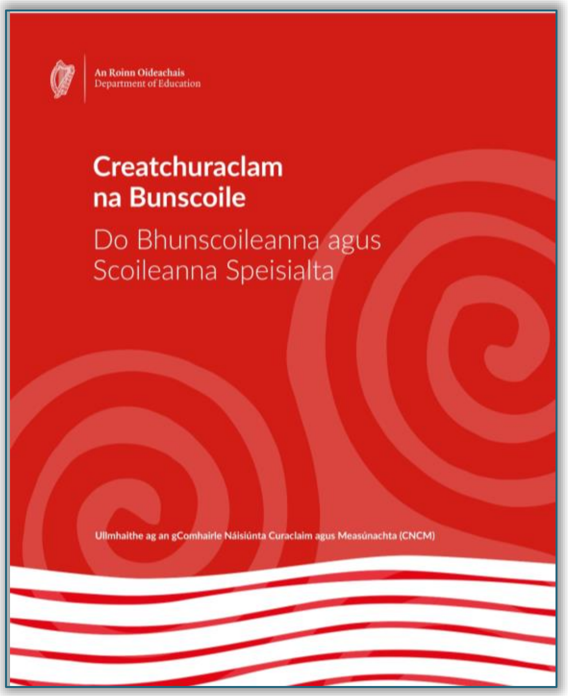

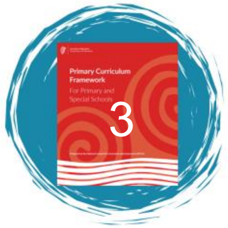

Creatchuraclam na Bunscoile

Oide

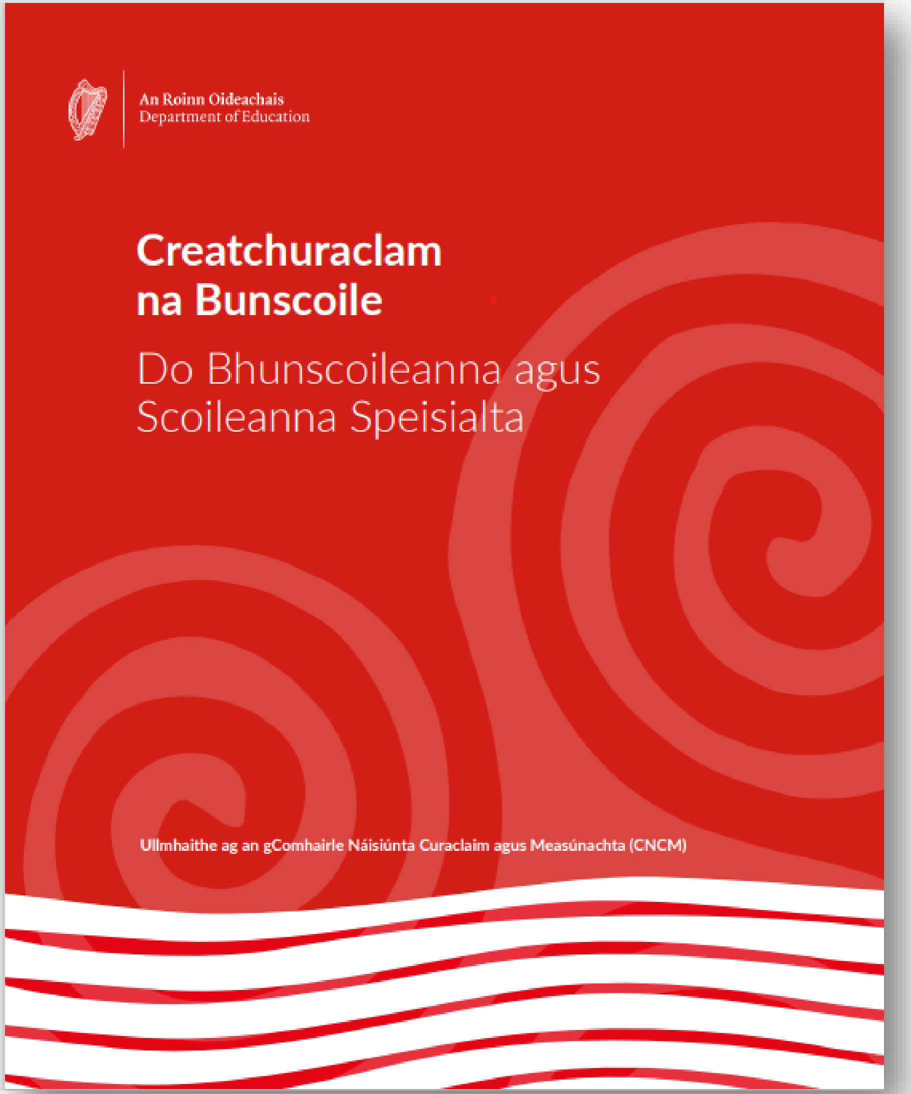
An Roinn Oideachais
Department of Education

Creatchuraclam na Bunscoile

Do Bhunscoileanna agus Scoileanna Speisialta

Ullmhaithe ag an gComhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM)

Clár an Ábhair

1	Réamhrá ón Aire Oideachais	02
2	Réamhrá	03
3	Fís	05
4	Prionsabail na Foghlama, an Teagaisc, agus an Mheasúnaithe	06
5	Príomhinniúlachtaí	08
6	Réimsí agus Ábhair sa Churaclam	14
7	Foghlaim, Teagasc, agus Measúnú	20
8	Leithdháiltí Ama	28
9	Aistrithe agus Leanúnachas i bhFoghlaim Páistí	30
10	Oideachas lonchuimsitheach agus Éagsúlacht	32
11	Tuismitheoirí agus an Timpeallacht Foghlama sa Bhaile	34
12	Ag Tacú le Pobail Scoile le Cur i bhFeidhm an Churaclaim	34
13	Tagairtí	36
14	Aguisín: Leithdháiltí Ama Molta	38

Oide

Cad is Curaclam ann?

...treo agus ceann scribe na foghlama...

...eolas, scileanna, coincheapa, meonta, dearcthaí agus luachanna...

...gníomhaíochtaí agus tascanna a nglacfaidh páistí páirt iontu agus iad ag obair chun an toradh foghlama a bhaint amach...

Cad is Creat ann?

Oide

‘Tá creat ar cheann de na huirlisí is cumhachtaí chun eispéireas páistí ar an gcóras oideachais a fheabhsú.’

(aistrithe ó Stabback, 2016)

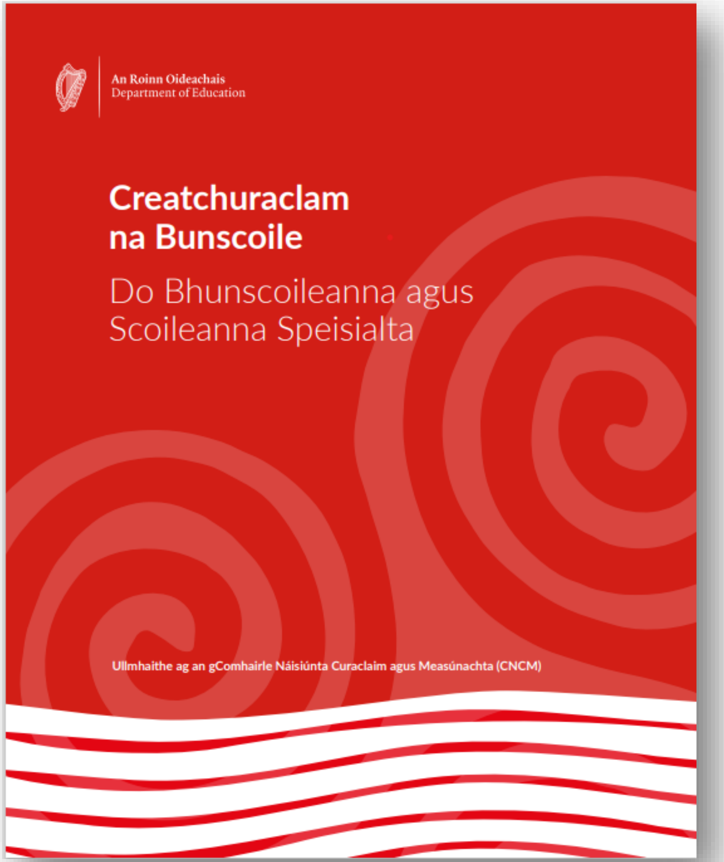

Tacaíonn sé le réimse de chuir chuige oideolaíocha.

Oide

Cad is Creat ann?

'Tá creat ar cheann de na huirlisí is cumhachtaí chun eispéireas páistí ar an gcóras oideachais a fheabhsú.'

(aistrithe ó Stabback, 2016)

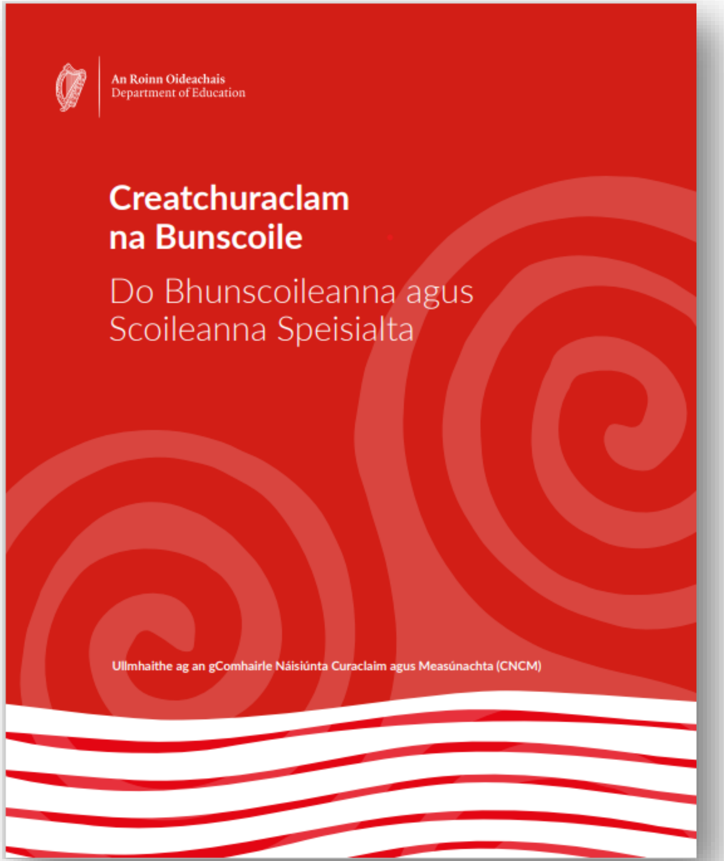

Taispeánann sé cén struchtúr a bhaineann le curaclam.

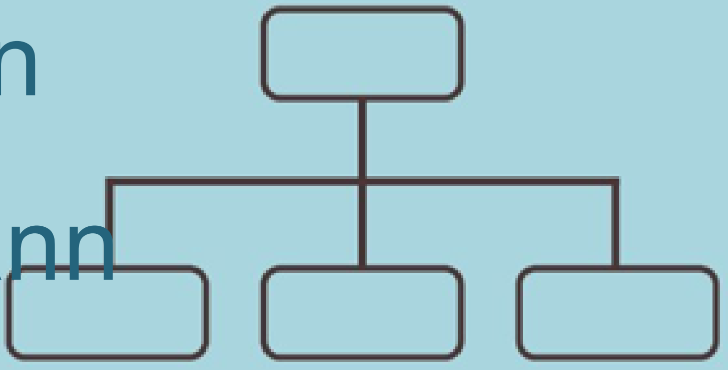

Cad is Creat ann?

‘Tá creat ar cheann de na huirlisí is cumhachtaí chun eispéireas páistí ar an gcóras oideachais a fheabhsú.’

(aistrithe ó Stabback, 2016)

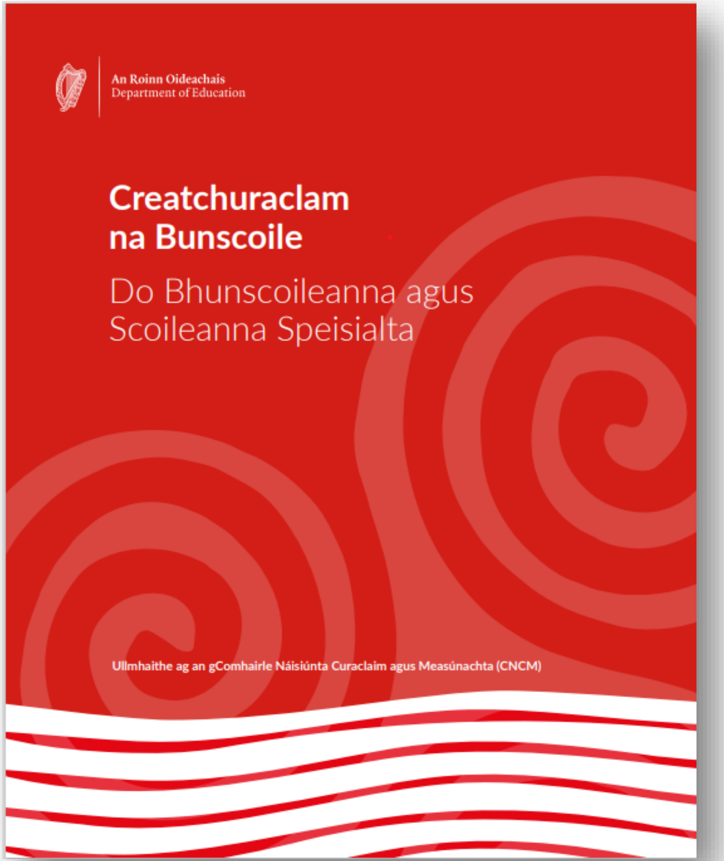

Déanann sé naisc idir réamh scoileanna, bunscoileanna, scoileanna speisialta agus iar-bhunscoileanna.

Cad is Creat ann?

‘Tá creat ar cheann de na huirlisí is cumhachtaí chun eispéireas páistí ar an gcóras oideachais a fheabhsú.’

(aistrithe ó Stabback, 2016)

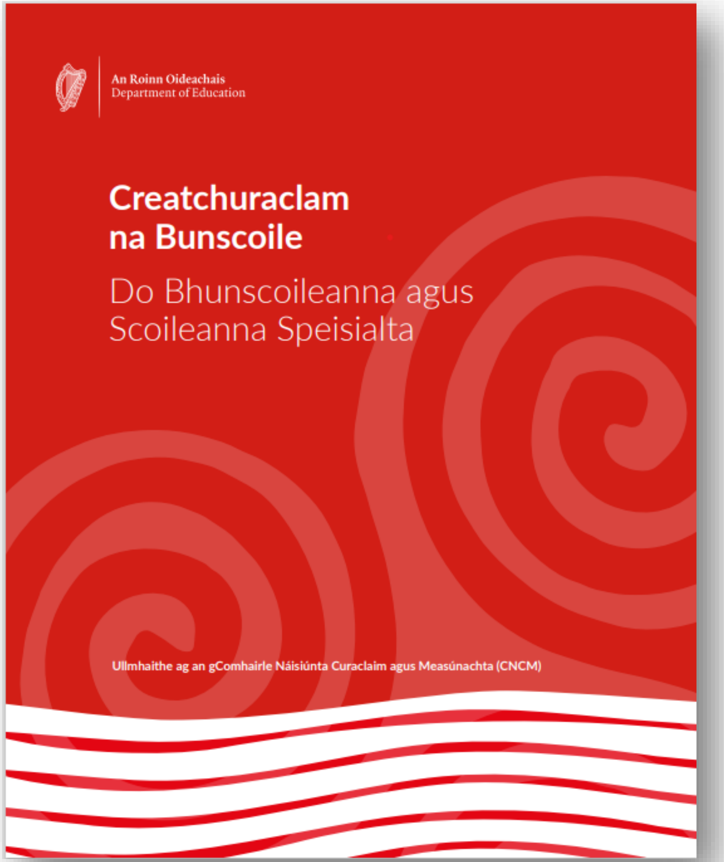

Cuireann sé gníomhaireacht agus solúbthacht chun cinn.

Cad is Creat ann?

'Tá creat ar cheann de na huirlisí is cumhachtaí chun eispéireas páistí ar an gcóras oideachais a fheabhsú.'

(aistrithe ó Stabback, 2016)

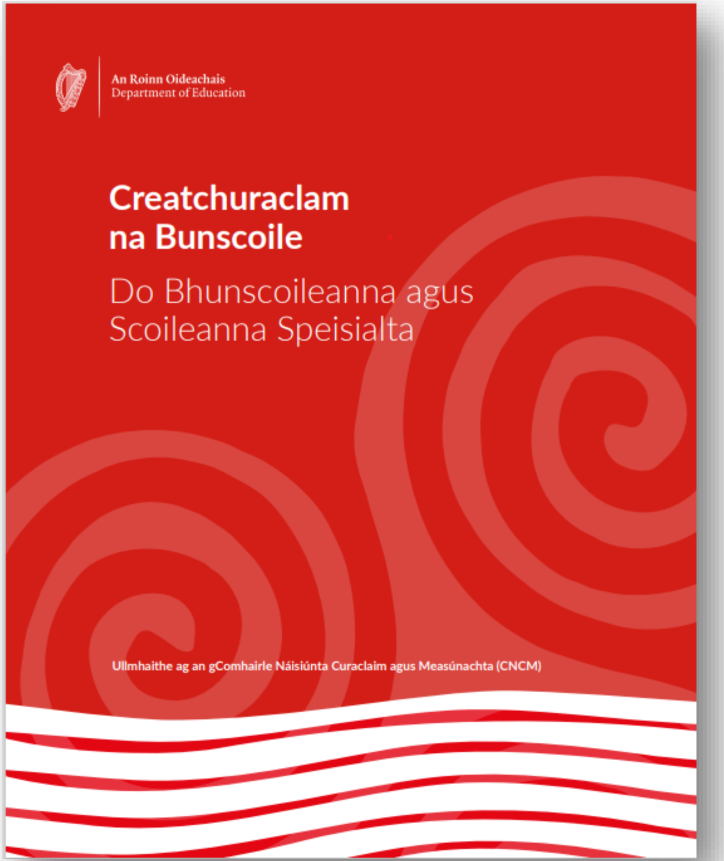

Freagraíonn sé do dhúshláin agus do riachtanais atá ag teacht chun cinn.

Cad is Creat ann?

‘Tá creat ar cheann de na huirlisí is cumhachtaí chun eispéireas páistí ar an gcóras oideachais a fheabhsú.’

(aistrithe ó Stabback, 2016)

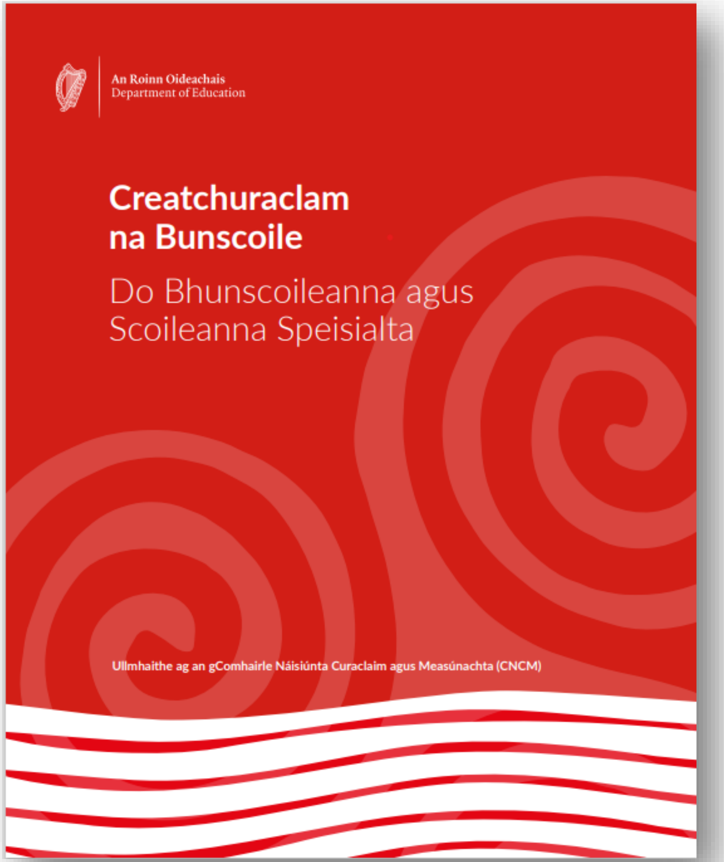

Tógann sé ar rath na gcuraclam roimhe seo.

Cuir i bhFeidhm

*‘Is é atá i gceist le Curaclam Athfhorbartha na Bunscoile **a chur i bhfeidhm** ná an fhoghlaim, an teagasc agus an measúnú a athshamhlú maidir le prionsabail an churaclaim.’* (CNCM, 2025)

Athmhachnamh

Cinnteoireacht Ghairmiúil

Curaclam a Thabhairt chun Beatha

Solúbthacht

Comhthéacs a Thuiscint

(Príomhtheachtaireachtaí don Chur i bhFeidhm Luath, NCCA, 2025)

Creat Amháin, Comhthéacsanna Éagsúla

'…agus is féidir leo riachtanais agus leasanna ar leith na bpáistí, a dtuismitheoirí, pobal na scoile i gcoitinne, agus spiorad saintréitheach na scoile a chur san áireamh.'

(Creatchuraclam na Bunscoile, Lch.3)

Creat Amháin, Comhthéacsanna Éagsúla

'Ceann de na tréithe a bhaineann leis an oideachas bunscoile in Éirinn is ea an éagsúlacht a bhaineann le cineálacha agus le comhthéacsanna na scoileanna. Is do gach scoil na treoracha maidir le hathrú curaclaim atá leagtha amach sa chreat …'

(Creatchuraclam na Bunscoile, Lch.3)

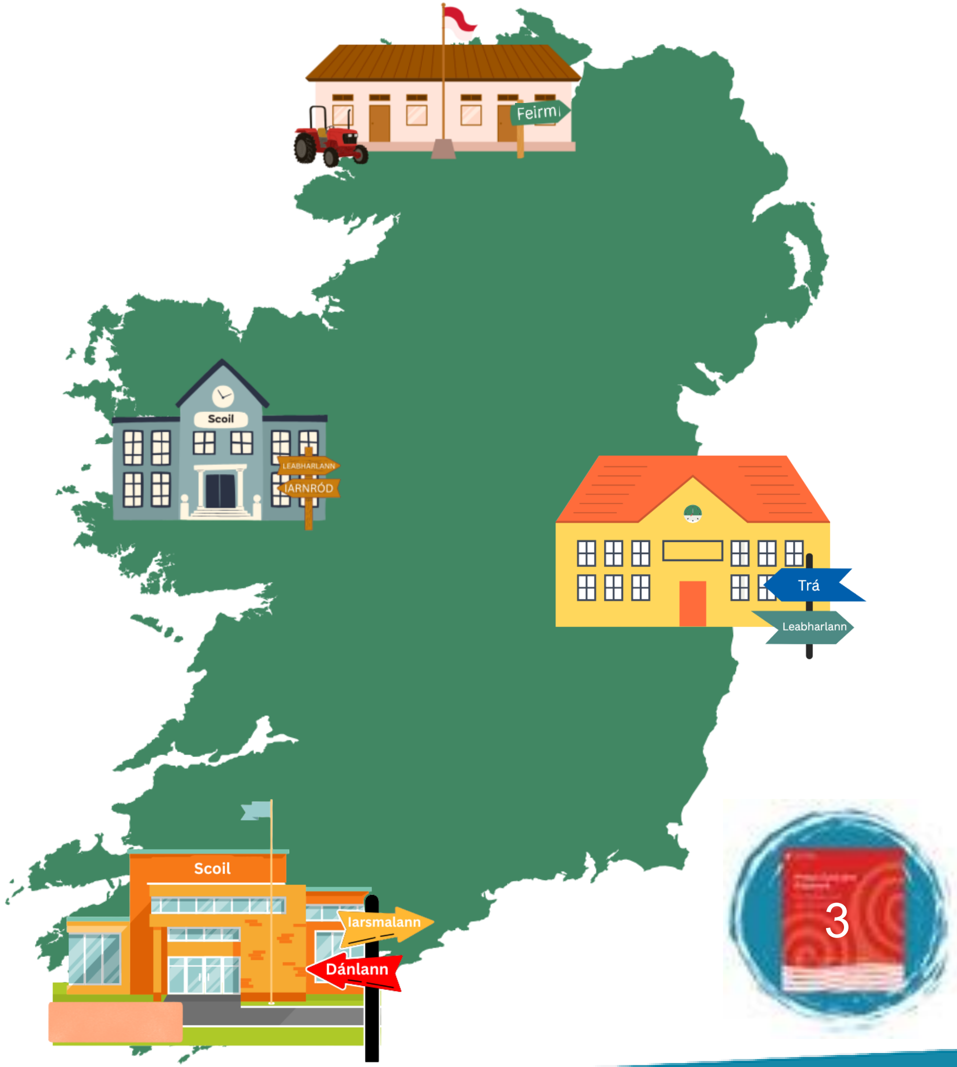

Leid Roimh an bhFíseán

Oide

Cad iad na huaillmhianta atá ag na scoileanna seo do na páistí atá faoina gcúram?

Plé i ndiaidh an Fhíseáin

Cad é an rud faoi na comhthéacsanna sin a thacaíonn leo a n-uaillmhianta do na páistí a bhaint amach?

Comhthéacs

Cad iad na húdair misnigh agus na huaillmhianta atá agat do na páistí i do scoil féin?

‘...bunchloch láidir a leagan síos do gach páiste chun go mbeidh siad in ann a bheith rathúil agus bláthú, ag tacú leo chun a gcumas iomlán a chomhlíonadh...’

(*Creatchuraclam na Bunscoile*, Lth.5)

Comhthéacs

Oide

Cad é mar a thacaíonn do chomhthéacs féin chun na húdair misnigh agus na huaillmhianta do na páistí i do scoil a bhaint amach?

Comhthéacs

'Saintréith de chuid Oideachas Bunscoile in Éireann is ea an éagsúlacht a bhaineann le cineálacha agus le comhthéacsanna na scoileanna.

(Creatchuraclam na Bunscoile, Lch.3)

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professiona Learning of School Leaders and Teachers

Sos

CC BY NC

Príomhtheachtaireachtaí

Oide

Leagtar amach i gCreatchuraclam na Bunscoile fís don fhoghlaim, don teagasc agus don mheasúnú ardchaighdeáin do gach páiste.

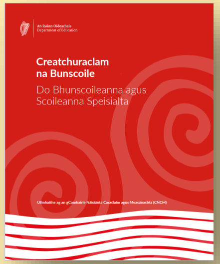

Feidhmíonn 8 bprionsabal na foghlama, an teagaisc agus an mheasúnaithe mar chompás chun cinnteoireacht ghairmiúil a stiúradh inár gcomhthéacs.

Beidh ról ríthábhachtach ag an gcumas gníomhúcháin gairmiúil a chur ar siúl chun cuidiú le gach páiste a bheith rathúil agus bláthú.

Fís don Churaclam Athfhorbartha

An Fhís don Churaclam Athfhorbartha a Fhiosrú

8 bPrionsabal na Foghlama, an Teagaisc agus an Mheasúnaithe a Chíoradh agus a Imscrúdú

Athmhachnamh a dhéanamh ar a Nádúr Idirnasctha agus ar an Áit a bhfuil siad le Feiceáil inár gCleachtas Reatha

Fís don Churaclam Athfhorbartha

Oide

Léigh agus aibhsigh na príomhfhocail/príomhfhrásaí ón ráiteas físe.

Cad é an rud faoi na focail sin a sheasann amach duit?

Cad iad na himpleachtaí atá ag cuimsiú na bhfocal/na bhfrásaí sin do scoileanna?

Fís Don Pháiste

Aithnítear sa Chreatchuraclam *'ceart gach páiste dul chun cinn a dhéanamh i ngach réimse dá gcuid foghlama agus forbartha.'*

(Creatchuraclam na Bunscoile, Lth. 5)

'daoine uathúla, ábalta, agus comhbhácha'

Cén chuma atá air?

Cén fhuaim atá leis?

Cén mothú a mhúsclaíonn sé?

Fís Don Mhúinteoir

'Déanann múinteoir gníomhaíoch cinntí gairmiúla agus eolacha mar fhreagairt ar riachtanais foghlama na bpáistí.'

(Creatchuraclam na Bunscoile, Lth.5)

Cén chuma atá air?

Cén fhuaim atá leis?

Cén mothú a mhúsclaíonn sé?

'gairmithe tiomanta, sciliúla, agus gníomhaíocha'

Cad iad Prionsabail na Foghlama, an Teagaisc agus an Mheasúnaithe ann?

Oide

‘Cuireann na prionsabail in iúl céard iad na nithe san oideachas bunscoile agus speisialta a gcuirimid luach orthu agus céard atá i gcroílár na foghlama, an teagaisc, agus an mheasúnaithe ardchaighdeáin i gcuraclam na bunscoile. Tá na prionsabail leathan chun comhthéacsanna scoile éagsúla agus cúinsí, eispéiris, agus cumais dhifriúla na bpáistí a chur san áireamh.’

(Creatchuraclam na Bunscoile, Lth.6)

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Cad é an Cuspóir atá acu?

Oide

An tSraith Shóisearach

Dírithe ar an todhchaí

Cinnteoireacht a stiúradh ag leibhéal na scoile uile agus leibhéal an tseomra ranga

Comhleanúnachas a thabhairt don Churaclam

Aistear

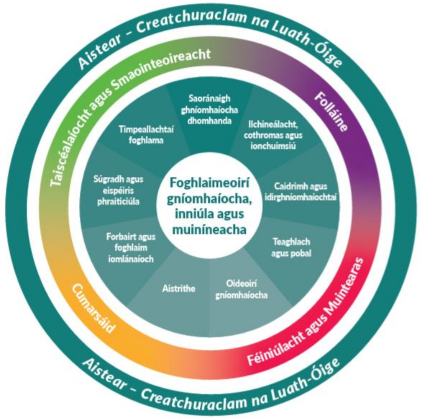

(ROÓ, 2024, Ich.15)

Curaclam na Bunscoile

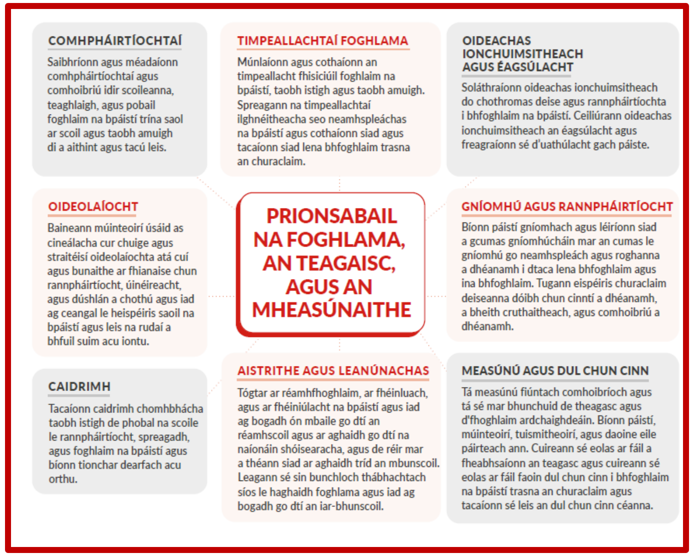

PRIONSABAIL NA FOGHLAMA, AN TEAGAISC, AGUS AN MHEASÚNAITHE

COMHPHÁIRTÍOCHTAÍ
Saibhríonn agus méadaíonn comhpháirtíochtaí agus comhoibriú idir scoileanna, teaghlaigh, agus pobail foghlaim na bpáistí trína saol ar scoil agus taobh amuigh di a aithint agus tacú leis.

TIMPEALLACHTAÍ FOGHLAMA
Múnlaíonn agus cothaíonn an timpeallacht fhisiciúil foghlaim na bpáistí, taobh istigh agus taobh amuigh. Spreagann na timpeallachtaí ilghnéitheacha seo neamhspleáchas na bpáistí agus cothaíonn siad agus tacaíonn siad lena bhfoghlaim trasna an churaclaim.

OIDEACHAS IONCHUIMSITHEACH AGUS ÉAGSÚLACHT
Soláthraíonn oideachas ionchuimsitheach do chothromas deise agus rannpháirtíochta i bhfoghlaim na bpáistí. Ceiliúrann oideachas ionchuimsitheach an éagsúlacht agus freagraíonn sé d'uathúlacht gach páiste.

OIDEOLAÍOCHT
Baineann múinteoirí úsáid as cineálacha cur chuige agus straitéisí oideolaíochta atá cuí agus bunaithe ar fhianaise chun rannpháirtíocht, úinéireacht, agus dúshlán a chothú agus iad ag ceangal le heispéiris saoil na bpáistí agus leis na rudaí a bhfuil suim acu iontu.

GNÍOMHÚ AGUS RANNPHÁIRTÍOCHT
Bíonn páistí gníomhach agus léiríonn siad a gcumas gníomhúcháin mar an cumas le gníomhú go neamhspleách agus roghanna a dhéanamh i dtaca lena bhfoghlaim agus ina bhfoghlaim. Tugann eispéiris churaclaim deiseanna dóibh chun cinntí a dhéanamh, a bheith cruthaitheach, agus comhoibriú a dhéanamh.

CAIDRIMH
Tacaíonn caidrimh chomhbhácha taobh istigh de phobal na scoile le rannpháirtíocht, spreagadh, agus foghlaim na bpáistí agus bíonn tionchar dearfach acu orthu.

AISTRITHE AGUS LEANÚNACHAS
Tógtar ar réamhfhoghlaim, ar fhéinluach, agus ar fhéiniúlacht na bpáistí agus iad ag bogadh ón mbaile go dtí an réamhscoil agus ar aghaidh go dtí na naíonáin shóisearacha, agus de réir mar a théann siad ar aghaidh tríd an mbunscoil. Leagann sé sin bunchloch thábhachtach síos le haghaidh foghlama agus iad ag bogadh go dtí an iar-bhunscoil.

MEASÚNÚ AGUS DUL CHUN CINN
Tá measúnú fiúntach comhoibríoch agus tá sé mar bhunchuid de theagasc agus d'fhoghlaim ardchaighdeáin. Bíonn páistí, múinteoirí, tuismitheoirí, agus daoine eile páirteach ann. Cuireann sé eolas ar fáil a fheabhsaíonn an teagasc agus cuireann sé eolas ar fáil faoin dul chun cinn i bhfoghlaim na bpáistí trasna an churaclaim agus tacaíonn sé leis an dul chun cinn céanna.

(ROÓ, 2023, Ich. 6)

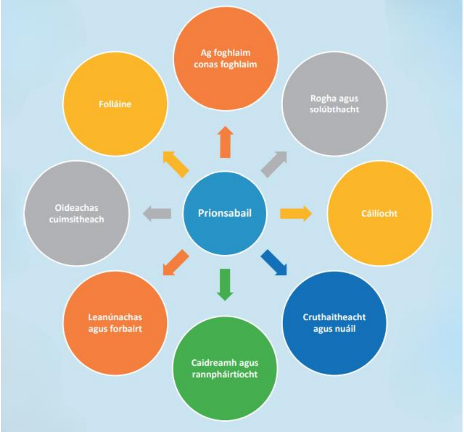

(ROÓ, 2015, Ich. 11)

Gníomhaíocht Míreanna Mearaí

Oide

- Comhpháirtíochtaí
- Caidrimh

- Aistrithe agus Leanúnachas
- Oideachas Ionchuimsitheach agus Éagsúlacht

- Measúnú agus Dul Chun Cinn
- Gníomhú agus Rannpháirtíocht

- Timpeallachtaí Foghlama
- Oideolaíocht

4. Tabhair aiseolas don ghrúpa.

3. Cén chaoi an bhfuil seo follasach i do chleachtas reatha?

2. Fiosraigh ciall agus tábhacht na bpríomhfhocail.

1. Léigh agus aibhsigh na príomhfhocail.

Gníomhaíocht Míreanna Mearaí

Oide

- Caidrimh
- Aistrithe agus Leanúnachas
- Gníomhú agus Rannpháirtíocht
- Oideolaíocht

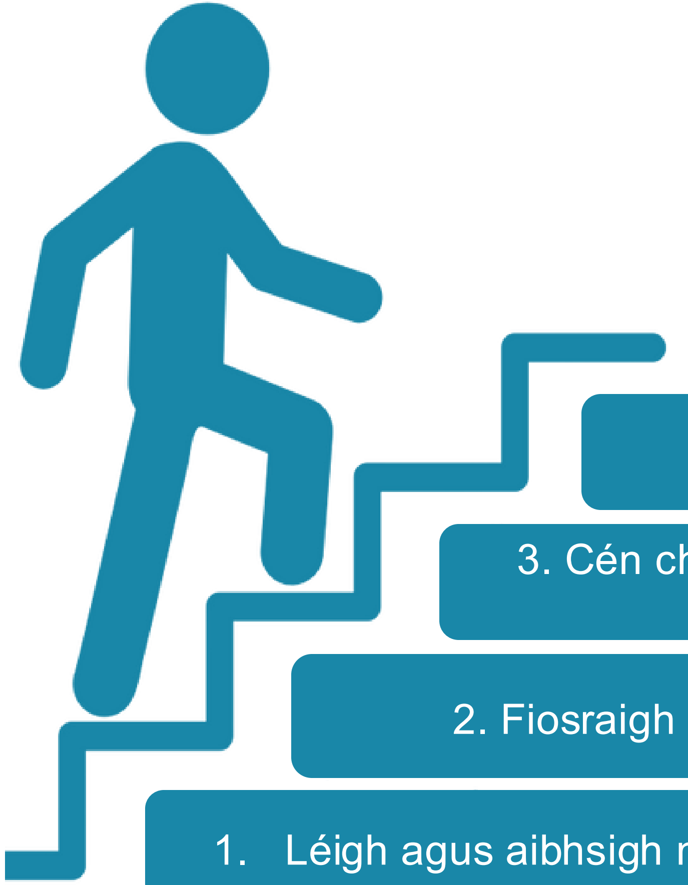

4. Tabhair aiseolas don ghrúpa.

3. Cén chaoi an bhfuil seo follasach i do chleachtas reatha?

2. Fiosraigh ciall agus tábhacht na bpríomhfhocail.

1. Léigh agus aibhsigh na príomhfhocail.

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Gníomhaíocht Míreanna Mearaí

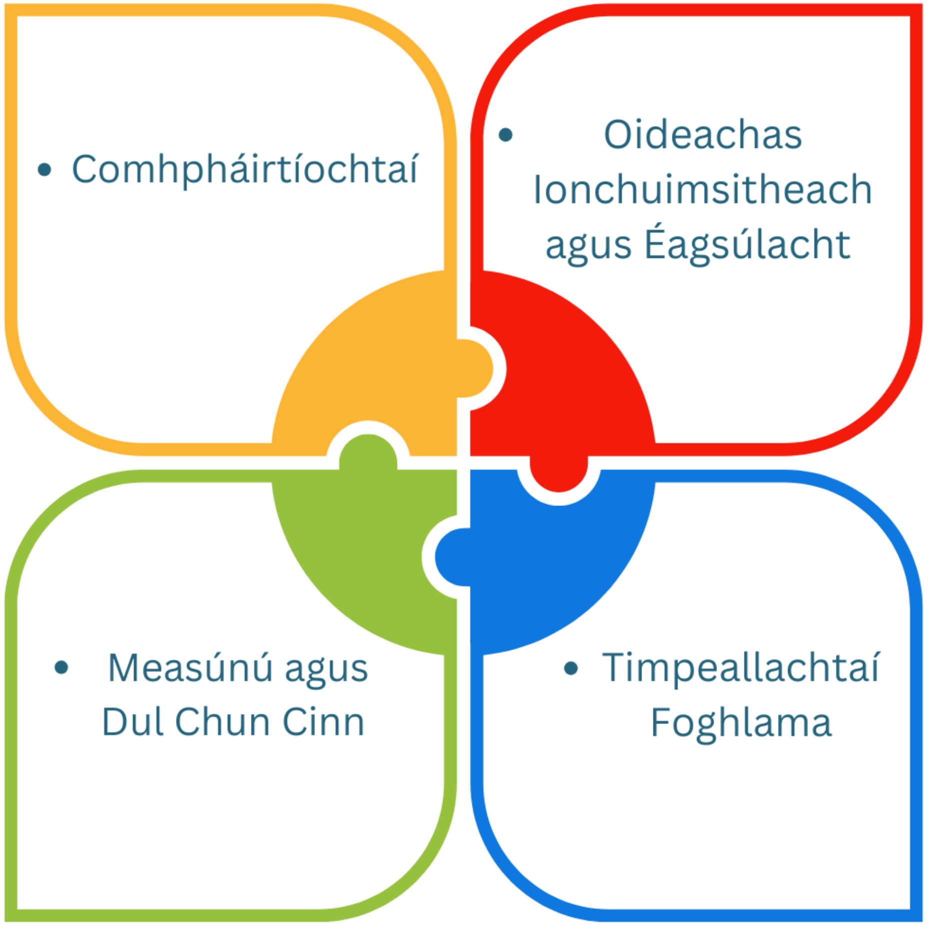

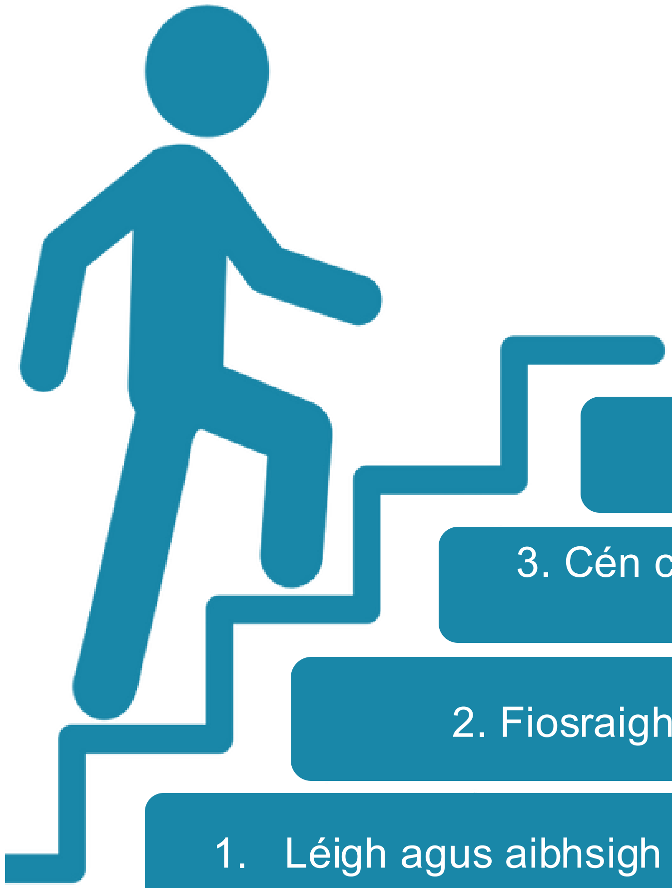

4. Tabhair aiseolas don ghrúpa.

3. Cén chaoi an bhfuil seo follasach i do chleachtas reatha?

2. Fiosraigh ciall agus tábhacht na bpríomhfhocail.

1. Léigh agus aibhsigh na príomhfhocail.

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Prionsabail na Foghlama, an Teagaisc agus an mheasúnaithe a Cothromú

Oide

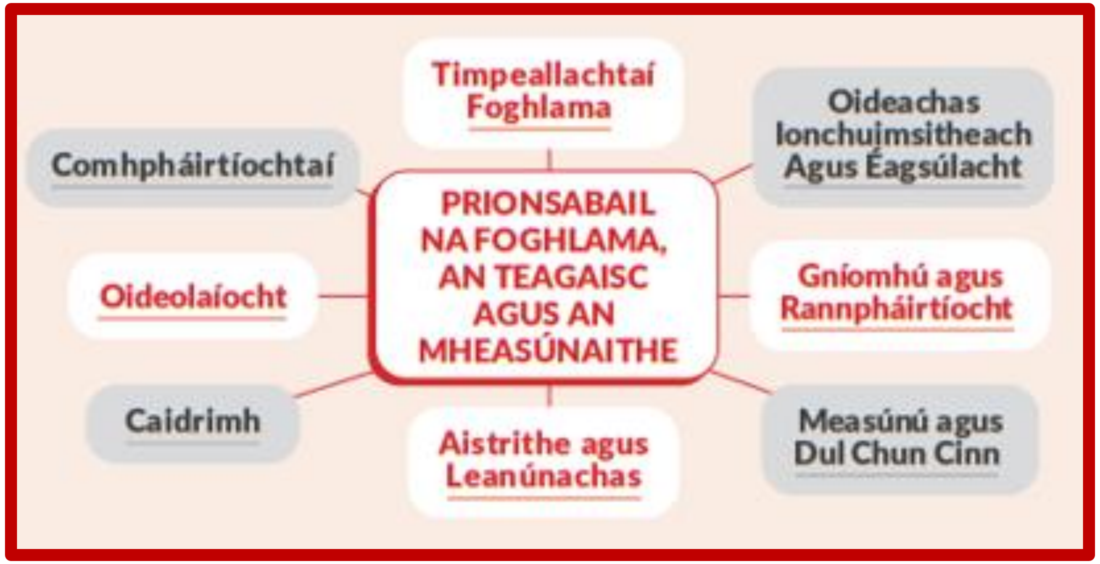

Cén chaoi is féidir le ceann amháin de Phrionsabail na Foghlama, an Teagaisc agus an Mheasúnaithe tacú le ceann eile?

Cá mbeidh an bhéim le bogadh againn chun cothromaíocht níos fearr a chruthú?

Féinmhachnamh ar Phrionsabail na Foghlama, an Teagaisc agus an Mheasúnaithe

Cén chaoi an bhfuil siad seo le feiceáil inár gcleachtas féin?

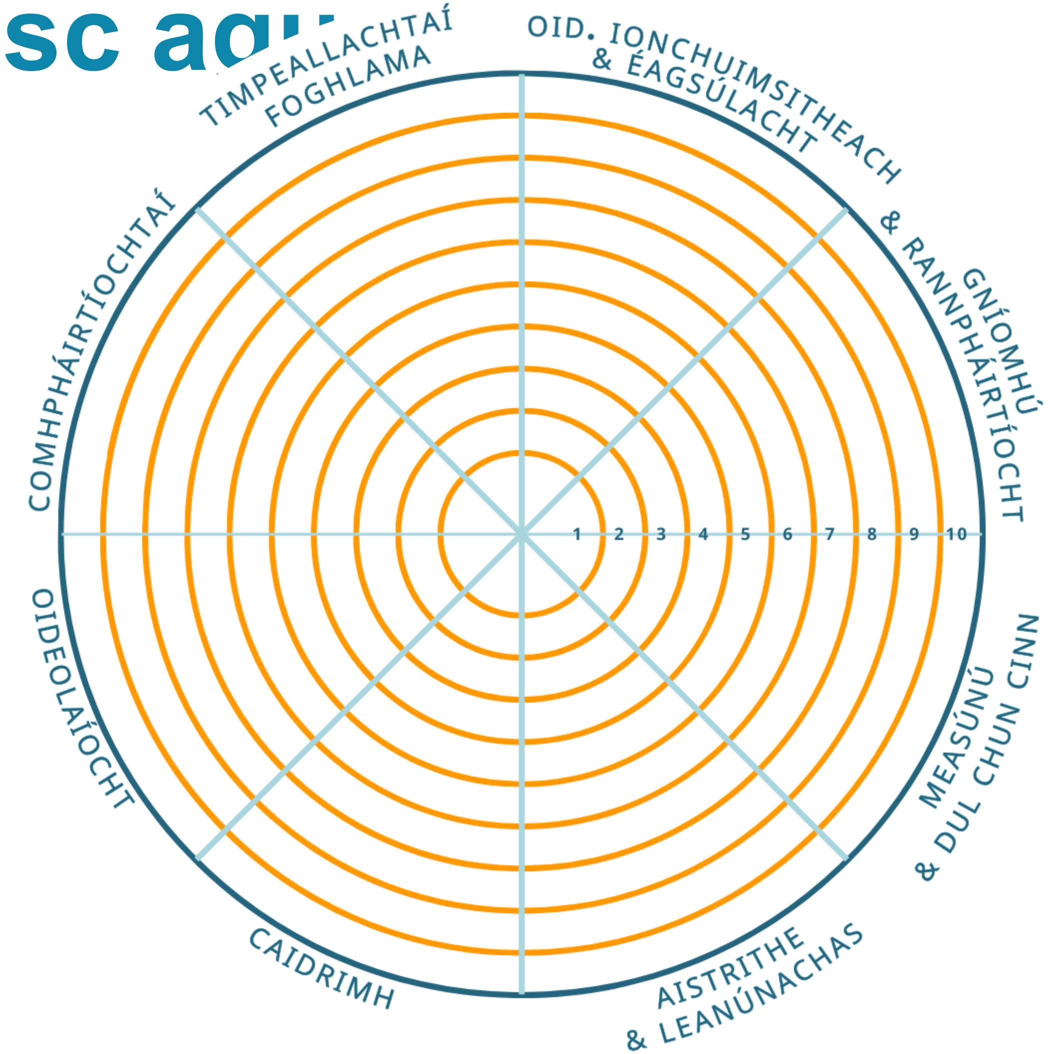

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Féinmhachnamh ar Phrionsabail na Foghlama, an Teagaisc agu an Mheasúnaithe

Cén chaoi an bhfuil siad seo le feiceáil inár gcleachtas féin?

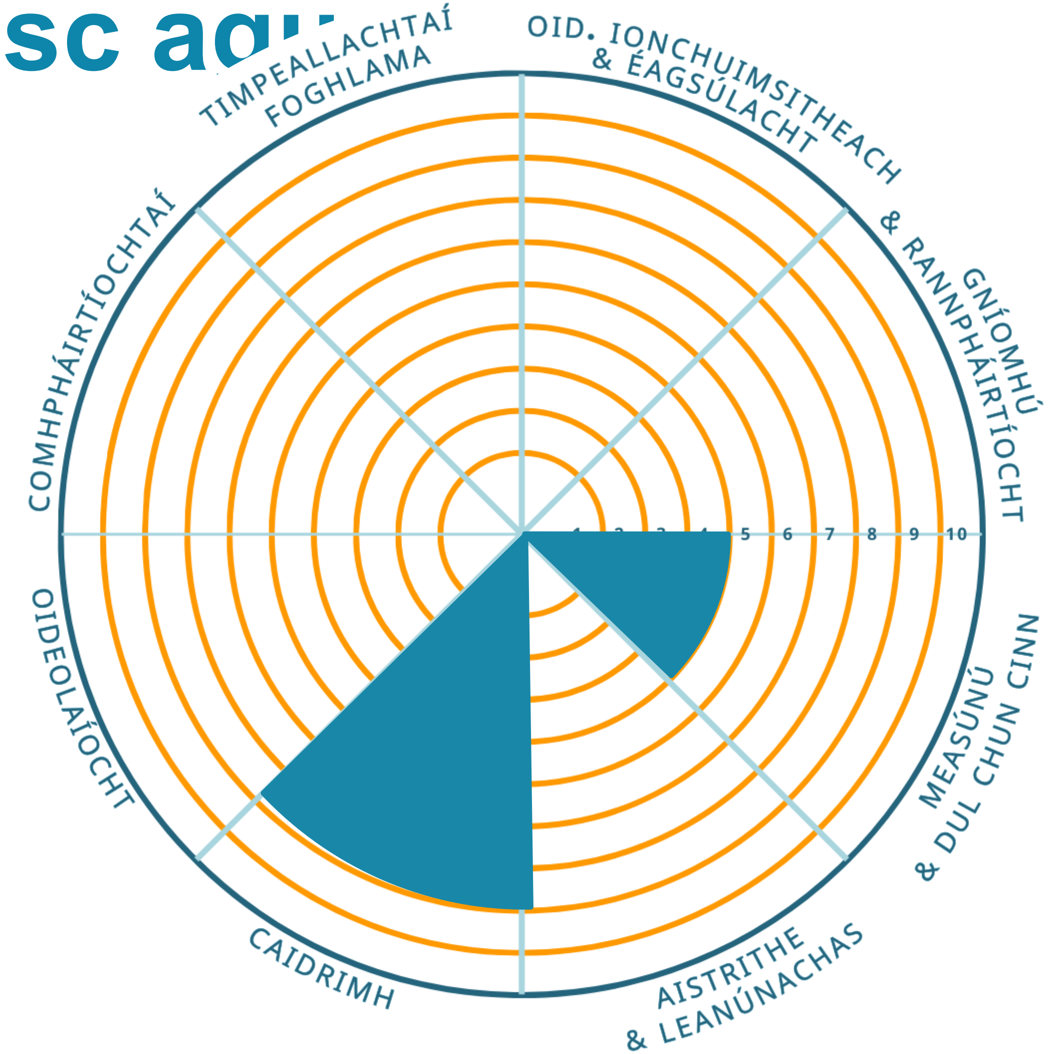

Gníomhaíocht na nOcht Reann

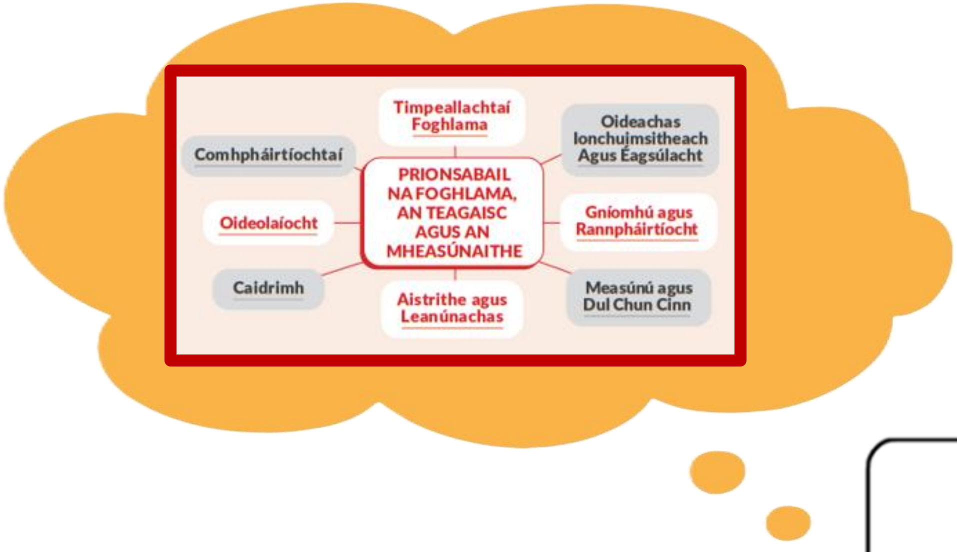

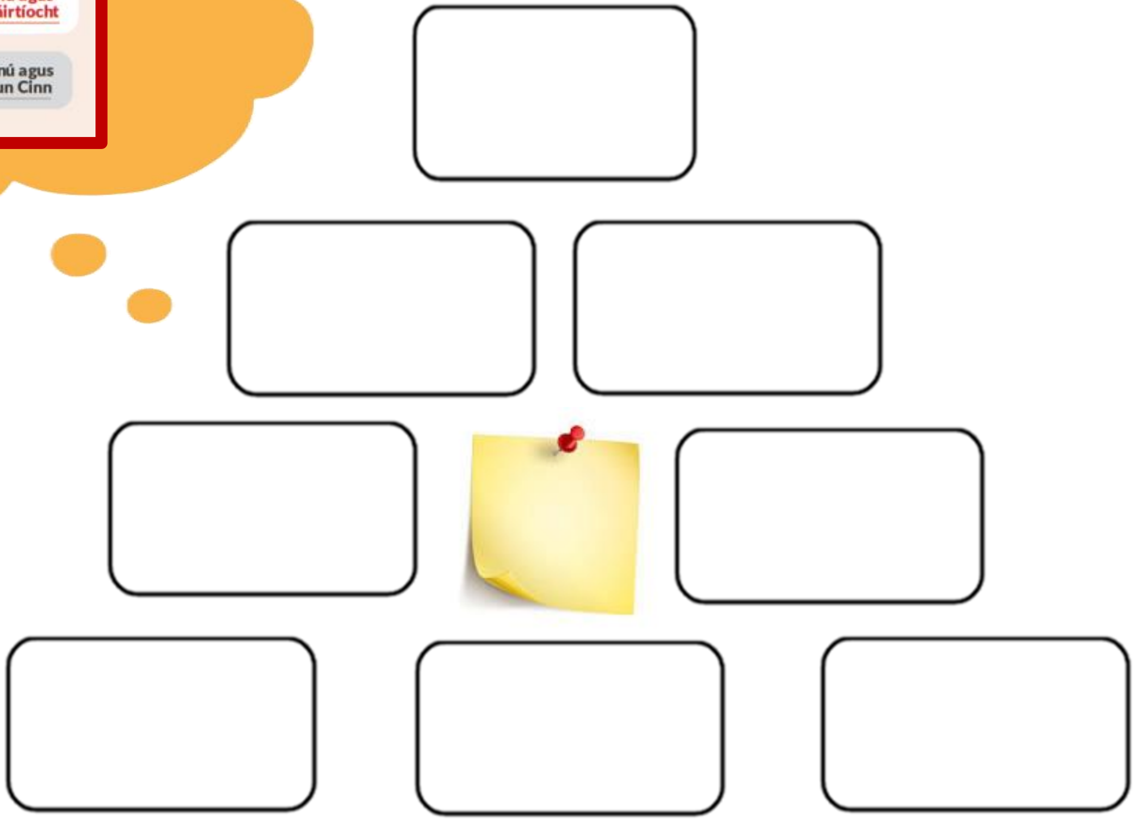

Forbartha go maith

Forbairt in easnamh

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professiona Learning of School Leaders and Teachers

LÓN

cc BY NC

Príomhtheachtaireachtaí

Oide

Leagtar amach i gCreatchuraclam na Bunscoile fís don fhoghlaim, don teagasc agus don mheasúnú ardchaighdeáin do gach páiste.

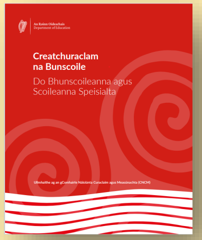

Feidhmíonn 8 bprionsabal na foghlama, an teagaisc agus an mheasúnaithe mar chompás chun cinnteoireacht ghairmiúil a stiúradh inár gcomhthéacs.

Beidh ról ríthábhachtach ag an gcumas gníomhúcháin gairmiúil a chur ar siúl chun cuidiú le gach páiste a bheith rathúil agus bláthú.

Forléargas agus Torthaí an tSeisiúin

Oide

- Tuiscint chomhroinnte a fháil ar Prionsabail ar Leith na Foghlama, an Teagaisc agus an Mheasúnaithe
- Meastóireacht chriticiúil a dhéanamh ar Smaointe Úra agus Athmhachnamh a dhéanamh ar na Chéad Chéimeanna Eile
- Príomhfhoghlaim agus na Chéad Chéimeanna Eile

Tosaíonn Cur i bhFeidhm le hAthmhachnamh

Comhpháirtíochtaí

Timpeallachtaí Foghlama

Oideachas Ionchuimsitheach agus Éagsúlacht

Oideolaíocht

Gníomhú agus Rannpháirtíocht

Caidrimh

Aistrithe agus Leanúnachas

Measúnú agus Dul Chun Cinn

Tacaíonn comhráite gairmiúla le hathmhachnamh ar phrionsabail na foghlama, an teagaisc agus an mheasúnaithe chomh maith le hiad a spreagadh agus an comhthéacs scoile faoi chaibidil.

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Tuiscint Chomhroinnte a Fhorbairt

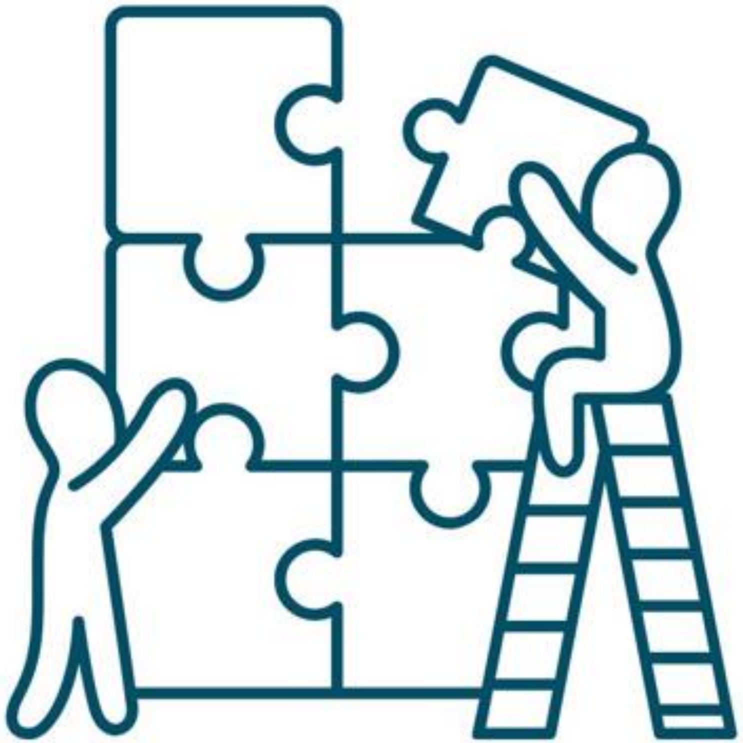

Cuidíonn sí chun ionchais agus cleachtais sheasmhacha a chinntiú

Neartaíonn sí obair foirne agus roinnt an dea-chleachtais

Ailíníonn sí iarrachtaí foirne i dtreo spriocanna comhroinnte a bhaint amach

Tuiscint Chomhroinnte a Fhorbairt

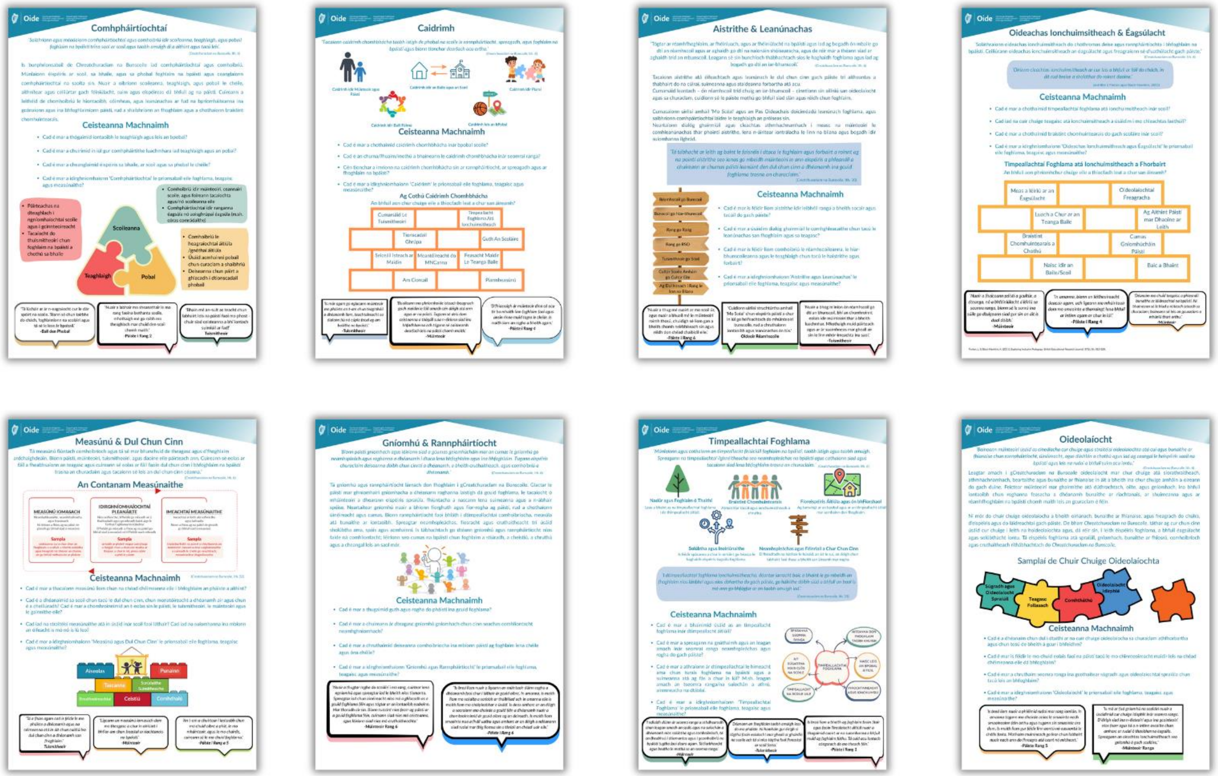

Léigh leathanach 7 de CCB

Léigh an doiciméad tacaíochta

Céard go príomha atá foghlamtha agam?

Ar chuir aon rud iontas orm?

Agus seo Forbartha go Maith, cad é an tEispéireas a Bheadh Agam...

Mar pháiste

An t-eispéireas a bheadh agam…

Mar mhúinteoir

An t-eispéireas a bheadh agam…

Mar thuismitheoir

An t-eispéireas a bheadh agam…

Mar scoil

An t-eispéireas a bheadh agam…

Ag Athmhachnamh ar ár gCleachtas Reatha, cad é an tEispéireas a bhíonn Againn...

Mar pháiste	Mar mhúinteoir	Mar thuismitheoir	Mar scoil
An t-eispéireas a bheadh agam…	An t-eispéireas a bhíonn agam…	An t-eispéireas a bheadh agam…	An t-eispéireas a bhíonn agam…

13

Deiseanna a Aithint

Cad iad na deiseanna atá ann chun tógáil ar an gcleachtas reatha?

Roghnaigh 3 ghníomh féideartha chun tuilleadh machnaimh a dhéanamh orthu.

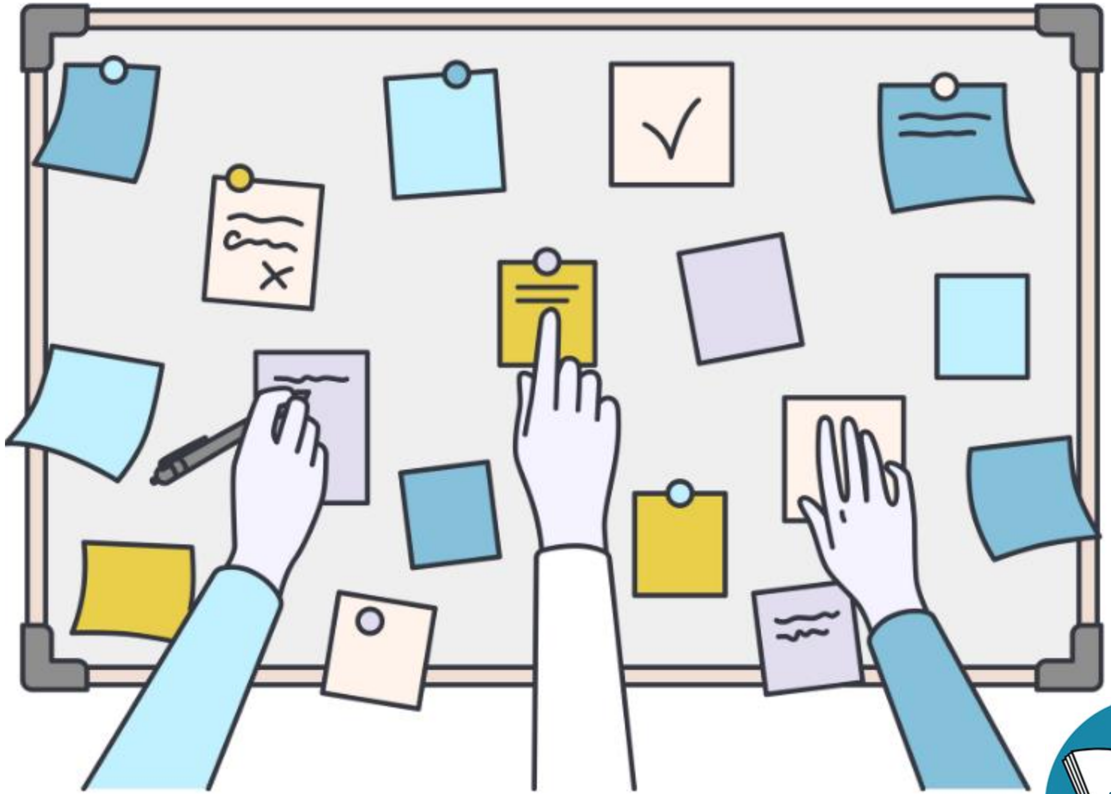

Tionchar, Iarracht, Cothromaíocht

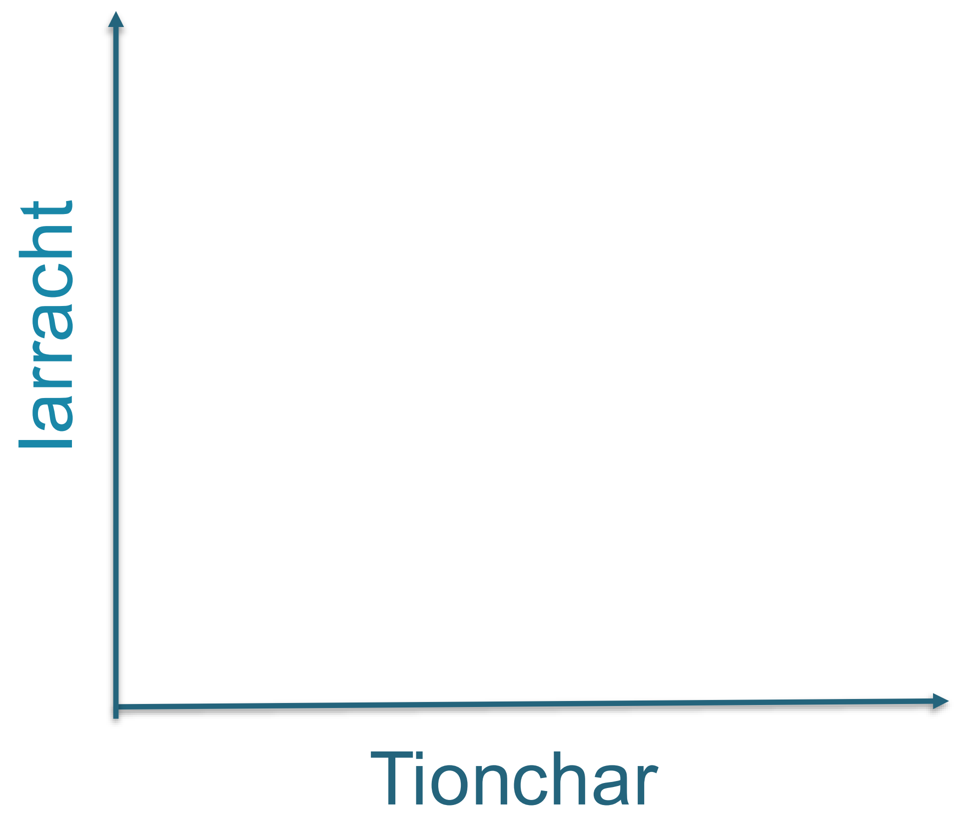

Cén **tionchar** a bheidh ann ar an fhoghlaim, ar an teagasc agus ar an measúnú?

Cén **iarracht** a bheidh de dhíth ó gach duine chun seo a fhorbairt agus a chothú?

Cén chaoi a idirghníomhaíonn seo le gnéithe eile den churaclam agus an bhfuil **cothromaíocht** ann?

14

Cumas Gníomhúcháin a Fhorbairt

Oide

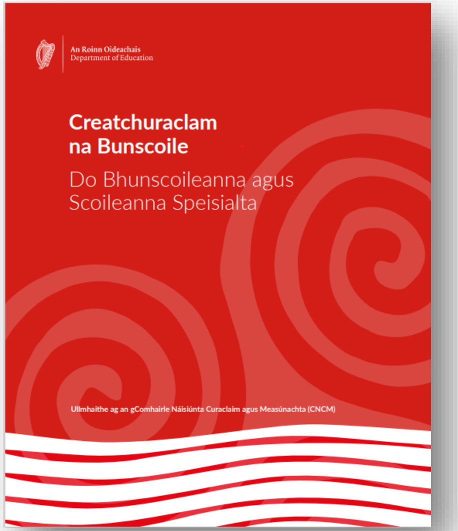

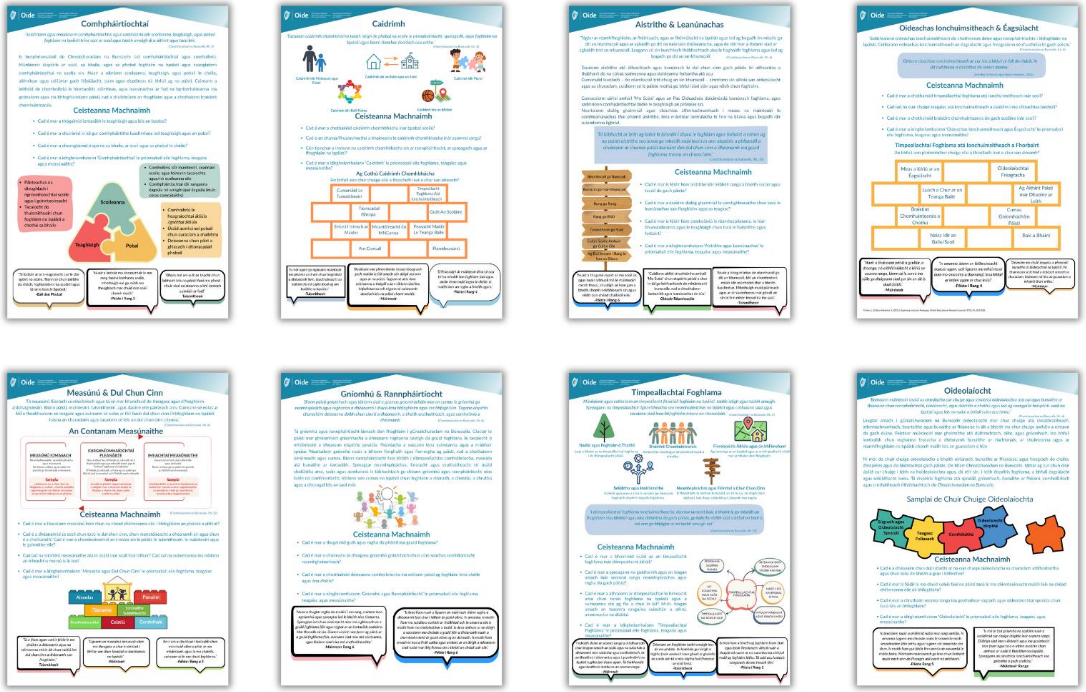

Tionchar

Iarracht

Cothromaíocht

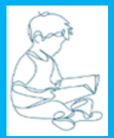

Mar pháiste

Mar mhúinteoir

Mar thuismitheoir

Mar scoil

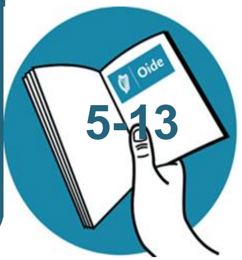

Príomhfhoghlaim agus na Chéad Chéimeanna Eile

Leagtar amach i gCreatchuraclam na Bunscoile fís don fhoghlaim, don teagasc agus don mheasúnú ardchaighdeáin do gach páiste.

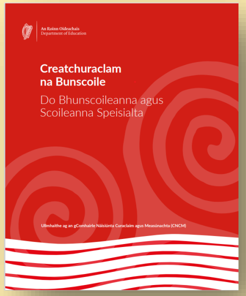

Feidhmíonn 8 bprionsabal na foghlama, an teagaisc agus an mheasúnaithe mar chompás chun cinnteoireacht ghairmiúil a stiúradh inár gcomhthéacs.

Beidh ról ríthábhachtach ag an gcumas gníomhúcháin gairmiúil a chur ar siúl chun cuidiú le gach páiste a bheith rathúil agus

Príomhfhoghlaim agus na Chéad Chéimeanna eile

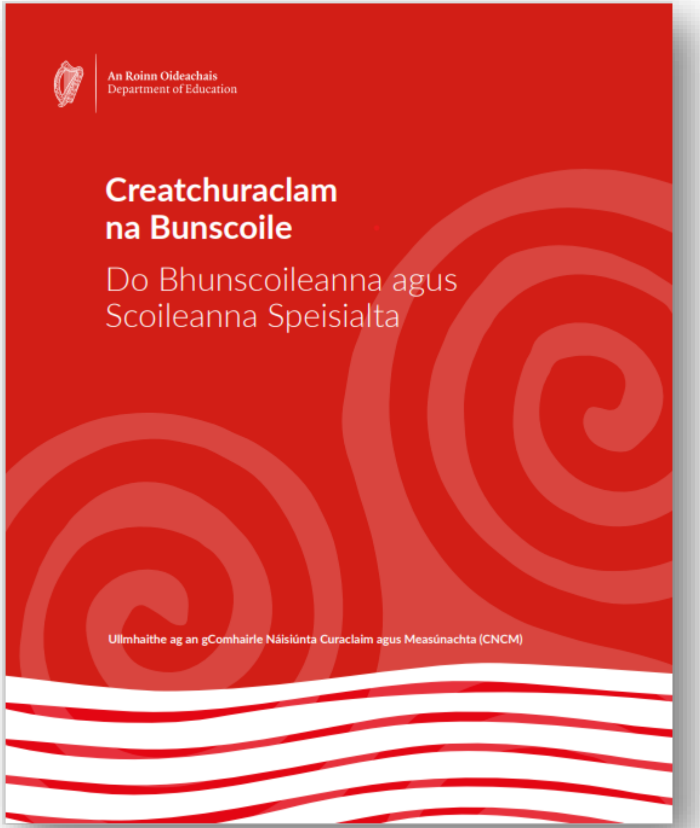
An Roinn Oideachais
Department of Education

Creatchuraclam
na Bunscoile

Do Bhunscoileanna agus
Scoileanna Speisialta

Ullmhaithe ag an gComhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM)

Príomhfhoghlaim

Na Chéad Chéimeanna Eile

Tacaíochtaí Breise

curaclam ar líne
curriculum online

Home › Bunscoil › **Creatchuraclam na Bunscoile**

www.curriculumonline.ie

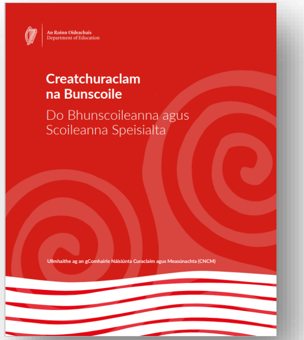

Podchraoladh CNCM

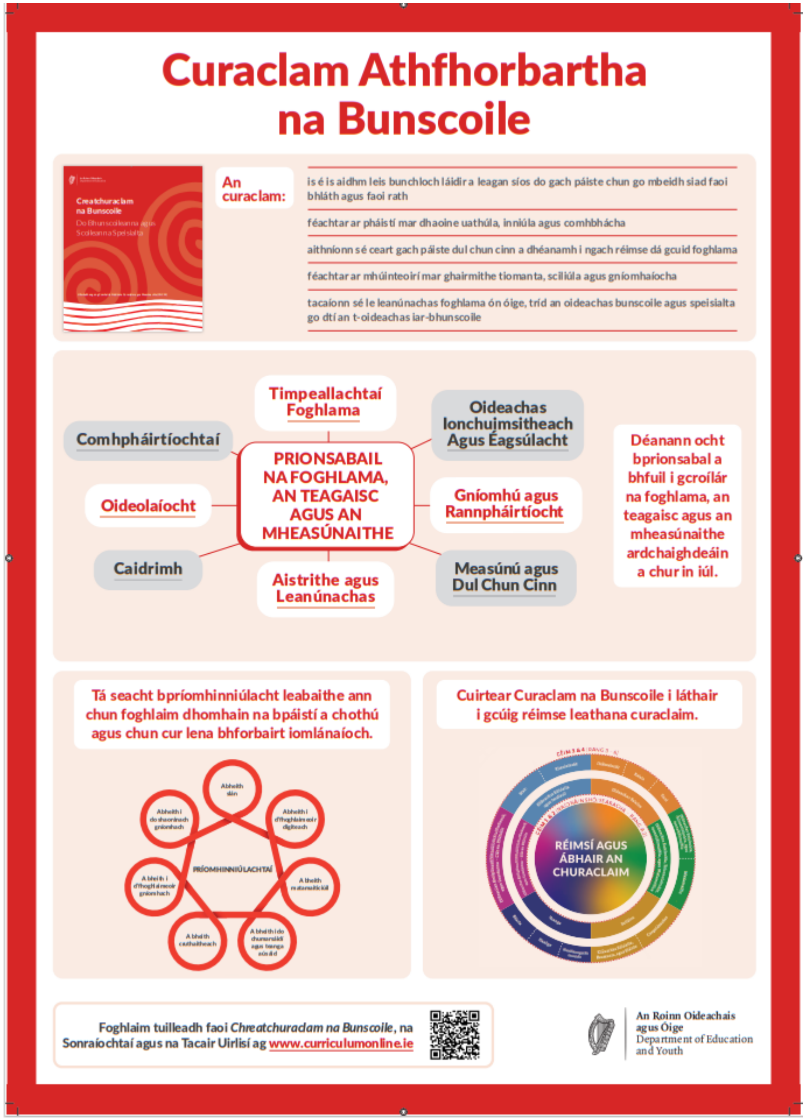

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Meastóireacht an EFG agus Focail Scoir

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professiona Learning of School Leaders and Teachers

Go Raibh Maith Agaibh!

cc BY NC